

Note 15 - Kapitaldekning

Det ble innført nye kapitaldekningsregler i Norge fra 1. januar 2007 (Basel II - EUs nye direktiv for kapitaldekning). SpareBank 1 SMN søkte og fikk tillatelse fra Finanstilsynet å benytte interne målemetoder (Internal Rating Based Approach - Foundation) for kredittrisiko fra 1. januar 2007. Dette gjør det lovbestemte minimumskravet til kapitaldekning mer risikosensitivt, slik at kapitalkravet i større grad vil samsvare med risikoen i underliggende porteføljer. Bruk av IRB stiller omfattende krav til bankens organisering, kompetanse, risikomodeller og risikostyringssystemer. Overgangsregler er gitt i forskrift fra Finanstilsynet hvor IRB-banker ikke ennå vil få full effekt av reduserte regulatoriske kapitalkrav. Fra og med 2009 ble det tillatt en reduksjon av risikovektet beregningsgrunnlag med 20 %.

I en periode frem til 30.9.2009 gav Statens finansfond tilbud om kjernekapital til solide norske banker for å møte skjerpede krav til soliditet og samtidig bedre bankenes utlånskapasitet. SMN søkte og fikk innvilget og utbetalt kapitalinnskudd fra Statens Finansfond i form av fondsobligasjoner for 1,25 mrd. kroner per 30.9.2009. I mars 2010 ble dette etter tillatelse fra Finanstilsynet delvis innfridd med 450 millioner kroner, og resterende saldo ble tilbakebetalt i april 2010.

Ansvarlige lån har prioritet etter all annen gjeld. Tidsbegrenset ansvarlig lån kan ikke tilsvare et høyere beløp enn 50 % av kjernekapitalen i kapitaldekningen, mens evigvarende ansvarlige lån ikke kan tilsvare et høyere beløp enn 100 % av kjernekapitalen. Ansvarlige lån klassifiseres som forpliktelse i balansen og måles til amortisert kost slik som andre langsiktige lån.

En fondsobligasjon (hybridkapital) er en obligasjon med en pålydende rente, men banken har ikke plikt til å betale ut renter i en periode hvor det ikke utbetales utbytte, og investor har heller ikke senere krav på renter som ikke er utbetalt, dvs. rentene akkumuleres ikke. Fondsobligasjon er godkjent som et element i kjernekapitalen innen en ramme på 15 prosent av samlet kjernekapital. Finanstilsynet kan kreve at fondsobligasjonene skrives ned proporsjonalt med egenkapitalen dersom bankens kjernekapitaldekning faller under fem prosent eller samlet kapitaldekning faller under seks prosent. Nedskrevne beløp på fondsobligasjonene skal være skrevet opp før det kan utbetales utbytte til aksjonærene eller egenkapitalen skrives opp. Fondsobligasjoner føres som annen langsiktig gjeld til amortisert kost.

For detaljert informasjon om ansvarlige lån og fondsobligasjoner, se note 34 i bankens årsrapport.

Morbank				Konsern		
31.12.10	30.9.10	30.9.11		30.9.11	30.9.10	31.12.10
2.373	2.373	2.373	Egenkapitalbevis	2.373	2.373	2.373
-0	-0	-0	- Egne egenkapitalbevis	-0	-0	-0
182	174	183	Overkursfond	183	174	182
1.159	878	1.160	Utjevningfond	1.160	878	1.159
2.345	2.155	2.344	Grunnfondskapital	2.344	2.155	2.345
285	0	-0	Avsatt utbytte	-0	0	285
192	-	-	Avsatt gaver	-	-	192
45	110	45	Fond for urealiserte gevinster	60	124	66
-	-	-	Annen egenkapital inklusive minoritetsinteresser	1.261	1.053	1.244
-	659	709	Periodens resultat	745	704	0
6.581	6.349	6.813	Sum balanseført egenkapital	8.126	7.461	7.846
-447	-475	-447	Utsatt skattefordel, goodwill og immaterielle eiendeler	-658	-510	-466
-	-	-	Andel av fond for urealiserte gevinster i tilknyttede selskap	65	53	65
-477	-0	-0	Fradrag for avsatt utbytte og gaver	-0	-0	-477
-348	-353	-386	50 % fradrag ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner	-	-	-
-208	-224	-165	50 % fradrag forventet tap IRB fratrukket tapsavsetninger	-176	-232	-216
-	-	-	50 % kapitaldekningsreserve	-638	-522	-571
-	-	-	Andel av nullstilte uamortiserte estimatavvik	-	-	-
-	-659	-709	Periodens resultat	-745	-704	-0
-	419	355	Delårsresultat som inngår i kjernekapitalen (50 % etter skatt)	373	452	-
936	952	945	Fondsobligasjon, hybridkapital	1.159	1.035	1.106
6.037	6.008	6.406	Sum kjernekapital	7.504	7.033	7.283
			Tilleggskapital utover kjernekapital			
466	464	326	Evigvarende ansvarlig kapital	326	464	466
1.358	1.352	1.394	Tidsbegrenset ansvarlig kapital	1.659	1.750	1.680
-348	-353	-386	50 % fradrag ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner	-	-	-
-208	-224	-165	50 % fradrag forventet tap IRB fratrukket tapsavsetninger	-176	-232	-216
-	-	-	50 % kapitaldekningsreserve	-638	-522	-571
1.268	1.240	1.168	Sum tilleggskapital	1.171	1.461	1.360
7.305	7.247	7.574	Netto ansvarlig kapital	8.675	8.493	8.643
			Minimumskrav ansvarlig kapital Basel II			
1.386	1.392	1.375	Engasjement med spesialiserte foretak	1.375	1.392	1.386
1.115	1.028	1.232	Engasjement med øvrige foretak	1.240	1.031	1.120
66	65	55	Engasjement med massemarked SMB	58	67	68
311	287	314	Engasjement med massemarked personer	495	427	451
33	35	32	Engasjement med øvrige massemarked	34	36	34
496	495	645	Egenkapitalposisjoner	-	207	-
3.406	3.302	3.652	Sum kredittrisiko IRB	3.201	3.160	3.058
165	-	172	Gjeldsrisiko	172	-	165
46	53	38	Egenkapitalrisiko	13	18	15
-	-	-	Valutarisiko	-	-	-
275	275	293	Operasjonell risiko	400	331	331
537	530	593	Engasjementer beregnet etter standardmetoden	2.068	1.824	1.864
-59	-59	-65	Fradrag	-107	-90	-98
-	-	-	Overgangsordning	-	53	-
4.371	4.101	4.684	Minimumskrav ansvarlig kapital	5.748	5.296	5.335
11,05 %	11,72 %	10,94 %	Kapitaldekning			
13,37 %	14,14 %	12,94 %	kjernekapitaldekning	10,45 %	10,62 %	10,93 %
			kapitaldekning	12,07 %	12,83 %	12,97 %